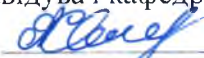

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра підприємництва і права

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

Алла СВІТЛИЧНА

(протокол «01» вересня 2025 р. №1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

**ЕТИЧНІ ВИМОГИ ПРАВНИЧОЇ ПРОФЕСІЇ,
КОМУНІКАТИВНА ТА НАУКОВА КУЛЬТУРА ЮРИСТА**

освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма «Право»

спеціальність D8 Право

галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

рівень вищої освіти другий (магістерський)

Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Полтава
2025-2026 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Етичні вимоги правничої професії, комунікативна та наукова культура юриста» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Право спеціальності D8 Право.

Мова викладання: державна.

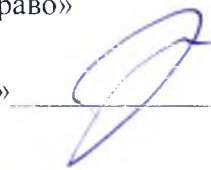
Розробник: професор кафедри підприємництва і права, д.ю.н., професор
«01» вересня 2025 року

 Сергій ГЛАДКИЙ

Погоджено гарантом освітньої програми «Право»
«01» вересня 2025 року

 Олександр КАЛЬЯН

Схвалено Радою з якості вищої освіти спеціальності «Право»
протокол від «01» вересня 2025 року № 1

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності «Право» Олександр КАЛЬЯН

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти D8IP_мд_2025	Заочна форма здобуття освіти D8IP_мз_2025
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів	3	
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова	
Рік навчання (курс)	1	1
Семестр	1	1
Лекції (годин)	16	10
Семінарські (годин)	14	6
Самостійна робота (годин)	60	74
в т.ч. індивідуальні завдання	-	-
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Ознайомити здобувачів вищої освіти з моральними засадами й етичними стандартами правничої професії, а також змістом і умовами формування компетентностей, які є основою правової, комунікативної та наукової культури юриста.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна вивчається на першому році навчання другого (магістерського) освітнього рівня, є вихідною і не потребує обов'язкового попереднього вивчення освітніх компонентів.

4. Компетентності:

Загальні:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Фахові:

- СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.
- СК 9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.
- СК 12. Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.
- СК 13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

5. Результати навчання:

- РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.
- РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень. Критичне осмислення проблем у галузі правничої етики та на межі відповідних галузей знань. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах. Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, етичних стандартів, висновків та аргументації у галузі права до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії у царині юридичної деонтології та правничої етики.
РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень. Критичне осмислення проблем у галузі правничої етики та на межі відповідних галузей знань. Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, етичних стандартів, висновків та аргументації у галузі права до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії у галузі юридичної деонтології та правничої етики.
РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень. Критичне осмислення проблем у галузі правничої етики та на межі відповідних галузей знань. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах. Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, етичних стандартів, висновків та аргументації у галузі права до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються.

	Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії у галузі юридичної деонтології та правничої етики.
РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень. Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з галузі права з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, етичних стандартів, висновків та аргументації у галузі права до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються.
РН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень. Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з галузі права з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, етичних стандартів, висновків та аргументації у галузі права до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються.
РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень. Критичне осмислення проблем у галузі правничої етики та на межі відповідних галузей знань. Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з галузі права з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, етичних стандартів, висновків та аргументації у галузі права до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються.

6. Методи навчання і викладання:

словесні методи: лекція, бесіда;
наочні методи: ілюстрування;
практичні методи: робота з навчально-методичними джерелами;
методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи;
робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань;
методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; метод використання життєвого досвіду; метод діалогічного обговорення проблемної ситуації;
інтерактивні методи: навчальні дискусії.

7. Програма навчальної дисципліни:

- Тема 1. Професійна культура юриста: поняття, види, структура, значення та засади формування
Тема 2. Правова культура як основа професійної культури юриста
Тема 3. Моральна культура юриста
Тема 4. Етичні стандарти правничої діяльності
Тема 5. Комунікативна культура юриста
Тема 6. Наукова культура юриста
Тема 7. Деформації професійної свідомості юриста
Тема 8. Самовдосконалення як форма розвитку професійної культури юриста

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма D8ПР_мд_2025				заочна форма D8ПР_мз_2025			
	ус ьо го	у тому числі			ус ьо го	у тому числі		
		л	с	с.р.		л	с	с.р.
Тема 1. Професійна культура юриста: поняття, види, структура, значення та засади формування.	9	2	2	5	10	2	-	8
Тема 2. Правова культура як основа професійної культури юриста.	9	2	2	5	10	2	-	8
Тема 3. Моральна культура юриста.	17	4	2	11	16	4	-	12
Тема 4. Етичні стандарти правничої діяльності.	18	2	2	14	16	-	2	14
Тема 5. Комунікативна культура юриста.	10	2	2	6	10	-	2	8
Тема 6. Наукова культура юриста.	10	2	2	6	10	-	2	8
Тема 7. Деформації професійної свідомості юриста.	7	-	2	5	8	-	-	8
Тема 8. Самовдосконалення як форма розвитку професійної культури юриста.	10	2	-	8	10	2	-	8
у т. ч. індивідуальні завдання	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	90	16	14	60	90	10	6	74

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість годин
		денна форма D8ПР_мд_2025	заочна форма D8ПР_мз_2025
1	Тема 1. Професійна культура юриста: поняття, види, структура, значення та засади формування.	2	-
2	Тема 2. Правова культура як основа професійної культури юриста.	2	-
3	Тема 3. Моральна культура юриста.	2	-
4	Тема 4. Етичні стандарти правничої діяльності.	2	2
5	Тема 5. Комунікативна культура юриста.	2	2
6	Тема 6. Наукова культура юриста.	2	2
7	Тема 7. Деформації професійної свідомості	2	-

	юриста.		
	Разом	14	6

9. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість годин
		денна форма D8ПР_мд_2025	заочна форма D8ПР_мз_2025
1	Тема 1. Професійна культура юриста: поняття, види, структура, значення та засади формування.	5	8
2	Тема 2. Правова культура як основа професійної культури юриста.	5	8
3	Тема 3. Моральна культура юриста.	11	12
4	Тема 4. Етичні стандарти правничої діяльності.	14	14
5	Тема 5. Комунікативна культура юриста.	6	8
6	Тема 6. Наукова культура юриста.	6	8
7	Тема 7. Деформації професійної свідомості юриста.	5	8
8	Тема 8. Самовдосконалення як форма розвитку професійної культури юриста.	8	8
	Разом	60	74

10. Індивідуальні завдання

Не передбачені.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання	
	денна форма D8ПР_мд_2025	заочна форма D8ПР_мз_2025
РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.	Поточний контроль: перевірка результатів конспектування; опитування/бесіда/дискусія; виконання завдань на семінарських заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язання тестів Семестровий контроль: залік	
РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.	Поточний контроль: перевірка результатів конспектування; опитування/бесіда/дискусія; виконання завдань на семінарських заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язання тестів Семестровий контроль: залік	
РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.	Поточний контроль: перевірка результатів конспектування; опитування/бесіда/дискусія; виконання завдань на семінарських заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язання тестів	

	Семестровий контроль: залік
РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.	Поточний контроль: перевірка результатів конспектування; опитування/бесіда/дискусія; виконання завдань на семінарських заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язання тестів Семестровий контроль: залік
РН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.	Поточний контроль: перевірка результатів конспектування; опитування/бесіда/дискусія; виконання завдань на семінарських заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язання тестів Семестровий контроль: залік
РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.	Поточний контроль: перевірка результатів конспектування; опитування/бесіда/дискусія; виконання завдань на семінарських заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язання тестів Семестровий контроль: залік

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма здобуття освіти D8ПР_мд_2025

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Ведення конспекту	Опитування і виконання завдань на семінар. заняттях	Виконання завдань самостійно ї роботи	Виконан- ня тестів	
Тема 1. Професійна культура юриста: поняття, види, структура, значення та засади формування.	1	5	2		8
Тема 2. Правова культура як основа професійної культури юриста.	1	5	2		8
Тема 3. Моральна культура юриста.	1	5	2		8
Тема 4. Етичні стандарти правничої діяльності.	1	5	2		8
Тема 5. Комунікативна культура юриста.	1	5	2		8
Тема 6. Наукова культура юриста.	1	5	2		8
Тема 7. Деформації професійної свідомості юриста.	1	5	2		8
Тема 8. Самовдосконалення як форма розвитку професійної культури юриста.	1	-	2	41	44
Всього	8	35	16	41	100

Заочна форма здобуття освіти D8ПР_мз_2025

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Ведення конспекту	Опитування і виконання завдань на семінар-х заняттях	Виконання завдань самостійно і роботи	Виконання ауд. контр. роботи	
Тема 1. Професійна культура юриста: поняття, види, структура, значення та засади формування.	1	-	4	45	5
Тема 2. Правова культура як основа професійної культури юриста.	1	-	4		5
Тема 3. Моральна культура юриста.	1	-	4		5
Тема 4. Етичні стандарти правничої діяльності.	1	5	4		10
Тема 5. Комунікативна культура юриста.	1	5	4		10
Тема 6. Наукова культура юриста.	1	5	4		10
Тема 7. Деформації професійної свідомості юриста.	1	-	4		5
Тема 8. Самовдосконалення як форма розвитку професійної культури юриста.	1	-	4		50
Всього	8	15	32	45	100

1. Ведення конспекту (0-1 бал)

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Демонструє достатній рівень засвоєння програмного змісту теми навчальної дисципліни (повне відображення в конспекті основних положень теми і наявність ознак їх аналітичного опрацювання – виділення ключових понять, створення опорних схем тощо).
0	Демонструє недостатній рівень засвоєння програмного змісту теми навчальної дисципліни (неповне відображення в конспекті ключових положень теми і відсутність ознак їх аналітичного опрацювання).

2. Опитування і виконання завдань на семінарських заняттях (0-5 балів)

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Демонструє найвищий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання. Вільно та вичерпно відповідає на поставлене запитання, оперує відомостями з додаткової літератури.
4	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання. Вільно і точно відповідає на поставлене запитання.
3	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання. Потребує навідних питань задля того, щоб сформулювати основну відповідь. Відповідь містить помилки та/або дуже лаконічна.
2	Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання. Має значні труднощі з відповіддю, допускає багато помилок або грубі помилки.
1	Демонструє найнижчий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання. Відповіді переважно помилкові.

0	Неможливо встановити рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання, адже відповідь відсутня
---	--

**3. Виконання завдань самостійної роботи
денна форма здобуття освіти (0-2 бала)**

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	На високому рівні – здобувач демонструє знання і розуміння змісту завдання самостійної роботи (глибоке розуміння сутності матеріалу, логічність його викладу, аргументоване обґрунтування тверджень, повне розкриття змісту теоретичних питань).
1	На достатньому рівні – здобувач демонструє належні знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи (розуміння сутності матеріалу, логічність його викладу, аргументоване обґрунтування тверджень, розкриття змісту ключових теоретичних питань).
0	На недостатньому рівні – здобувач демонструє відсутність знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи, припускається численних або грубих помилок.

заочна форма здобуття освіти (0-4 бала)

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-4	На високому рівні – здобувач демонструє знання і розуміння змісту завдання самостійної роботи (глибоке розуміння сутності матеріалу, логічність його викладу, аргументоване обґрунтування тверджень, повне розкриття змісту теоретичних питань).
1-2	На достатньому рівні – здобувач демонструє належні знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи (розуміння сутності матеріалу, логічність його викладу, аргументоване обґрунтування тверджень, розкриття змісту ключових теоретичних питань).
0	На недостатньому рівні – здобувач демонструє відсутність знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи, припускається численних або грубих помилок.

4. Розв'язання тестів, денна форма здобуття освіти (0-41 бал)

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
32-41	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
21-31	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
10-20	Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
0-9	Неможливо встановити рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання

**5. Виконання аудиторної контрольної роботи, заочна форма здобуття освіти
(0-45 балів)**

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
35-45	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
23-34	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
11-22	Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання

0-10	Неможливо встановити рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
------	---

6. Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – *залік*.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачене при вивченні навчальної дисципліни

Засоби навчання: інформаційний супровід із використанням платформи Moodle; комп'ютер (ноутбук) – 1 шт.; пристрій мультимедійний (проектор) – 1 шт.; проекційний екран – 1 шт.; презентації.

Перелік обладнання, необхідного для вивчення навчальної дисципліни, забезпечує кафедра підприємництва і права.

13. Політика навчальної дисципліни

13.1. Щодо термінів виконання та перескладання: практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це директорат навчально-наукового інституту, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Директор навчально-наукового інституту своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує директор навчально-наукового інституту за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.

13.2. Щодо академічної доброчесності: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті, Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті.

13.3. Щодо відвідування занять: навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять згідно розкладу упродовж навчального року передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі. Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.

13.4. Щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти: на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані. Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

13.5. Щодо оскарження результатів оцінювання: після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни,

необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту, яку розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням директора інституту. Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень: попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання і не змінюється або попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів і здобувач заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до чинної в Університеті шкали оцінювання результатів навчання). За результатом апеляції оцінка результатів навчання здобувача вищої освіти не може бути зменшена.

14. Рекомендовані джерела інформації

Нормативні:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 23 липня 1996 року, № 30. Ст.141.
2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права людини: прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН 16.12.1966. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: від 4 листопада 1950 року. *Офіційний вісник України*. 1998. № 13. Ст. 270.
4. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 р. Верховна Рада України. URL : zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3425-12.
5. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. Верховна Рада України. URL : zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5076-17/paran3#n3.
6. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21 грудня 2016 р. Верховна Рада України. URL : zakon.rada.gov.ua/laws/show/
7. Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави: Закон України від 19 червня 2003 р. Верховна Рада України. URL:zakon.rada.gov.ua/laws/show/975-15
8. Про Конституційний Суд України: Закон України від 16 жовтня 1996 р. Верховна Рада України. URL : zakon.rada.gov.ua/go/422/96-3
9. Про міжнародні договори України: Закон України Верховна Рада України. URL:zakon.rada.gov.ua/go/1906-15
10. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 р. Верховна Рада України. URL : zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1698-18.
11. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. Верховна Рада України. URL : zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19
12. Про прокуратуру: Закон України від від 14 жовтня 2014 р. Верховна Рада України. URL : zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1697-18
13. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 р. Верховна Рада України. URL : zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2229-12.
14. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. Верховна Рада України. URL : zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19.
15. Дисциплінарний статут ОВС. Затверджений Законом України. Верховна Рада України. URL: zakon.rada.gov.ua/go/3460-15
16. Дисциплінарний статут прокуратури України. Затверджений Постановою Верховної Ради України від 6 листопада 1991 року N 1796-XII. Верховна Рада України. URL: zakon.rada.gov.ua/go/1796-12

17. Наказ МВС від 01.02.2008 № 45 «Про організацію роботи постійно діючих мобільних груп з профілактики порушень дисципліни і законності та недопущення надзвичайних подій серед особового складу органів внутрішніх справ».
18. Наказ МВС від 09.08.2010 № 372 «Про затвердження Положення про функціонування «телефонів довіри» в органах і підрозділах внутрішніх справ».
19. Наказ МВС від 14.06.2010 № 245 «Про внесення змін до Інструкції щодо застосування відомчих заохочувальних відзнак до осіб рядового і начальницького складу, військовослужбовців внутрішніх військ, цивільних працівників системи МВС України, громадян України та іноземних громадян, затвердженої наказом МВС від 05.06.2007 № 180».
20. Наказ МВС від 16.03.1997 р. № 81 «Про заходи щодо зміцнення дисципліни і законності в органах внутрішніх справ та попередження надзвичайних подій, пов'язаних із загибеллю й травмуванням особового складу».
21. Наказ МВС від 17.06.2010 № 246 «Про організацію професійної орієнтації населення щодо набуття професій працівників Міністерства внутрішніх справ України».
22. Наказ МВС від 26.02.2010 № 45 «Про внесення змін до Положення про практичну підготовку слухачів та курсантів вищих навчальних закладів МВС України, затвердженого наказом МВС від 25.01.2008 № 30».
23. Наказ МВС України від 19.01.2007 № 16 «Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України».
24. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України (зі змінами і доповненнями). Правила професійної етики нотаріусів України / М-во юстиції України. Офіц. вид. К. : Українська правова інформація, 2013. 95 с.
25. Правила поведінки та професійної етики осіб рядового та начальницького складу органів внутрішніх справ. Затверджені наказом МВС України №155 від 22.02.2012 р. [URL: zakon.rada.gov.ua/go/z0628-12](http://zakon.rada.gov.ua/go/z0628-12)

Основні:

1. Професійна етика юриста : навчально-методичний посібник (у схемах) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів : ПП «Арал». 2018. 108 с.
2. Сливка С. С. Юридична деонтологія : підручник. Нац. ун-т «Львів. політехніка», Ін-т права та психології. 6-те вид. К. : Атіка; Х. : Право, 2015. 295 с.
3. Уманець О. В. Етикет у просторі спілкування та професійній діяльності юриста : навч. посіб. Х. : Колегіум, 2011. 147 с.
4. Фіолевський Д. П. Юридична етика: підручник. К.: Алерта, 2011. 288 с.
5. Юридична деонтологія: підручник / С. П. Погребняк та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. Нац. акад. прав. наук України О. В. Петришина; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Х. : Право, 2014. 245 с.
6. Юридична деонтологія: навчальний посібник для підготовки до іспитів. Упорядники – І.В.Тетерук, Т.Є.Дяків. К.: «Центр учбової літератури», 2022. 158 с.

Допоміжні:

1. Бандурка О. М. Професійна етика працівників органів внутрішніх справ: підруч. для вищ. закл. освіти МВС України Національний ун-т внутрішніх справ. Х. : Вид-во НУВС, 2001. 219 с.
2. Бєвзюк І. М. Професійна комунікативна компетентність майбутнього прокурора: навч. посіб. Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. К. : Правова єдність: Алерта, 2014. 223 с.
3. Бралатан В. П. Професійна етика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Вінниц. держ. аграр. ун-т. К. : Центр учбової л-ри, 2011. 251 с.
4. Гладкий С. Ауторефлексивна модель правопізнання: педагогічні аспекти. *Часопис Київського університету права : Український науково-теоретичний часопис*. К. : КУП, 2017. № 2. С. 20-24.
5. Гладкий С.О. Самоконструювання як модель формування і розвитку професійної культури юриста. *Науковий вісник УжНУ. Серія "Право"*. Випуск 75(1). 2023. С. 21-26.

6. Гладкий С.О. Деформації правосвідомості у контексті правового самопізнання. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія «Право» : збірник наукових праць*. Х. : ХНУ, 2014. № 1137. С. 22-25.
7. Гладкий С.О. Модернізація правової системи України: соціокультурний вимір. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія Право*. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила», 2024. Вип. 17 (29). С. 32-38.
8. Гладкий С.О. Психологічна культура юриста в соціокультурному контексті. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія Право*. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила», 2025. Вип. 19 (31). С. 33-39.
9. Гладкий С.О. Самосвідомість як структурно-функціональне ядро правового самопізнання. *Часопис Київського університету права : Український науково-теоретичний часопис*. К. : КУП, 2014. № 3. С. 13-16.
10. Гриценко Т., Гриценко С., Іщенко Т., Мельничук Т., Чуприк Н., Анохіна Л. Етика ділового спілкування. К. : Центр навчальної літератури. 2019. 344 с.
11. Єлов В. А. Основи адвокатської етики : посіб. викл. К. : Прецедент, 2010. 132 с.
12. Історія Західної філософії в контексті вчень про етику обов'язку, державу і право (Античність – друга половина XIX століття) : навч. посіб. для студентів ВНЗ / за заг. ред. В. В. Кузьменка; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. К. : Хай-Тек Прес, 2013. 359 с.
13. Козляковський П. А. Етика. Етика права. Етика юридичної діяльності: навч. посіб. / вид. 2-е, допов. і переробл. Миколаїв : Дизайн і поліграфія, 2012. 398 с.
14. Леко Б. А. Юридична етика : навчальний посібник. Чернівці: Книги–XXI, 2008. 280 с.
15. Лозовой В. О. Професійна етика юриста. Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. Х. : Право, 2004. 172 с.
16. Ломачинська І. М. Професійна етика : навч. посіб. для дистанц. навчання. Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини «Україна». К. : Ун-т «Україна», 2005. 227 с.
17. Медведєв В. С. Проблеми професійної деформації співробітників органів внутрішніх справ (теоретичні та прикладні аспекти). Національна академія внутрішніх справ України. К. : б.в., 1997. 191 с.
18. Меліхова Ю. А. Морально-професійна культура судді: історія і сучасність: монографія. Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Х. : Право, 2015. 217 с.
19. Парасюк В. М. Професійна етика слідчого органів внутрішніх справ : навч. посібник. Львівський ін-т внутрішніх справ при Національній академії внутрішніх справ України. Л. : б.в., 2004. 68 с.
20. Парасюк В. М. Філософські аспекти процесуальної діяльності слідчого: монографія . Л. : Львівський держ. унт внутрішніх справ, 2009. 240 с.
21. Правила поведінки працівника суду та Коментар. Держ. суд. адмін. України, Рада суддів України; підгот.: О. Булка та ін. К. : б. в., 2010. 39 с.
22. Професійна етика та культура поведінки працівника органів внутрішніх справ України: метод. посіб. для працівників ОВС. Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. Л. : ЛьвДУВС, 2009. 128 с.
23. Сливка С. С. Юридична деонтологія: правнича етика. Професійна культура : підручник. Львівський держ. ун-т внутрішніх справ / 3-тє, вид. перероб. і доп. К. : Атіка, 2006. 295 с.
24. Строков І. В. Правові та моральні засади застосування криміналістичних засобів. Національна академія внутрішніх справ України. К. : б.в. 2003. 325 с.
25. Токарчик Р. Юридична етика: пер. з пол. К.: Таксон, 2009. 355 с.
26. Чупринський Б. О. Філософсько-правові аспекти формування професійної культури майбутніх юристів: монографія. Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : Захарчук В. В., 2012. 140 с.
27. Шульга А. О. Моральність кримінально-процесуальних відносин: монографія. Донец. юрид. ін-т. Донецьк : Ноулідж, 2012. 243 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Міністерство юстиції України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.minjust.gov.ua>
3. Верховний Суд: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
4. Національна поліція України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://www.npu.gov.ua/>
5. Національна асоціація адвокатів України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://unba.org.ua/>
6. Конституційний Суд України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ccu.gov.ua/>
7. Офіс Генерального прокурора: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>
8. Служба безпеки України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://ssu.gov.ua/>
9. Національне антикорупційне бюро України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://nabu.gov.ua/>
10. Центр суддівських студій. URL: <http://www.pjudges.org.ua>
11. Нотаріуси України. URL: <http://www.notarius.com.ua>
12. Центр розвитку українського законодавства. URL: <http://www.uldc.kiev.ua>
13. Офіційний веб портал судової влади в Україні. URL: <http://www.court.gov.ua/vscourt>
14. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
15. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://www.catalogue.nplu.org>